

УЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ VI СЪЕЗДИ

Ўзбекистон касаба союзларининг 23 май эрталабги ва кечки мажлисларида Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг раиси С. Н. Нуриддинов ва ревизия комиссиясининг раиси А. Ф. Ермаков ўртоқларнинг докладыни юзасидан музокаралар давом этди.

Съезд делегатлари совет кишилари Коммунистик партия раҳбарлигида қўлга киритган катта меҳнат ғалабалари, етти йиллик планни муваффақиятли бажариш учун бошланган умумхалқ курашига Ўзбекистон меҳнаткашлари қандай катта ҳисса қўшаётганликлари ҳақида ёрқин мисоллар келтирдилар.

Республиканинг ҳамма sanoat корхоналари ва қурилишларида, колхозлар, совхозлар ва РТСларда етти йилликни муваффақиятли бажариш учун мусобақа кун сайин кучаймоқда, коммунистик меҳнат бритадаси ва уларнинг номини олиш ҳаракати оммавий тус олмақда.

Нотиқлар СССР Олий Советининг V сессияси қабул қилган тарихий қарорлар меҳнаткашларнинг ташаббус ва ғайратини янада кучайтириб юборганини ҳақида гапирдилар. Бирон коллектив йўқки, у ерда сессия ахуналари қизгин муҳокама қилинмаётган бўлсин. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг сессияда қилган доклады ва охири сўзи, шунингдек сессияда қабул қилинган қонуналар ҳар бир совет кишинини меҳнатда янги ғалабаларга илҳомландилар.

Съезд делегатлари ўз коллективлари номидан, Ўзбекистон касаба союзларининг кўп миңг кишилик

аъзолари армияси номидан «совуқ» сиебатига қайтаётган, ўзларининг мунофиқона ҳаракатлари билан юқори доирада бўладиган кенгашии барбод этган, мамлакатимизга қарши жосуслик ва агрессив ҳаракат қилаётган Америка империалистларини ғазаб билан қоралдилар.

Шунингдек нотиқлар Коммунистик партия ва Совет давлатининг тинчликсевар доно сиебатини яқинлик билан қизгин маъқуладилар, Совет ҳукуматининг бошланиги ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг баёноти ва нотиқларини қўллаб-қувватладилар.

Музокарада қатнашганлар н и н т нутқларида касаба союзларининг ишлари юз берган анча сийлашлар билан бирга кўзга ташланаётган камчиликлар ҳақида, янги вазибалар ҳақида жиддий муҳокама қилдилар.

КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлажак пленумларига пухта тайёрийлик қилиш вазибалари сиезининг диққат марказида турди. Нотиқлар ўқитиб ўтдилар, бу пленумларни муносиб ишлашларини соғалари билан ишониш ҳар бир корхона, қурилиш, колхоз, совхоз ва РТС коллективининг шарафли бурчи.

Шу билан бирга, музокарада қатнашганлар касаба союз ташкилотларининг иш услуби ва методларини янада такомиллаштириш, касаба союзларининг омма билан алоқасини янада мустақамлаш тадбирлари ҳақида гапирдилар.

МУСОБАҚА БАЙРОГИНИ ЯНАДА ЮКСАК КЎТАРАЙЛИК

Нотиқлар қайд қилиб ўтдики, ҳисобот дэврида касаба союзларининг иши ҳаётга, ишлаб чиқаришга ҳар қачонгидан кўра яқинроқ бўлиб қолди. Улар эканомика билан чуқурроқ шугулланганидан, меҳнаткашларини ишлаб чиқаришни бошқаришга кўпроқ жалб этилганидан, барча резерв ва имкониятлардан кўпроқ фойдаланиш учун актив курашганидан бўлиб қолди.

КПСС Марказий Комитетининг 1957 йил декабр Пленуми қарори, КПСС XXI съезди ҳамда партия Марказий Комитетининг кейинги пленумлари қарорлари касаба союз ташкилотлари иши ва фаолиятини аър ижобий таъсир кўрсатганини нотиқлар конкрет мисоллар билан таъкидлаб ўтдилар.

Касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларини ишлаб чиқаришни бошқаришга кўпроқ жалб қилишнинг муҳим формаларидан бири бўлган социалистик мусобақани кучайтириш ҳақида яхши ғамхўрлик кўрсатмоқдалар.

Тошкент обсовпрофининг раиси И. Раҳматов Тошкент-Иваново, Киев-Фарғона иқтисодий районлари меҳнаткашларининг мусобақалари тўғрисида гапирди, бу мусобақанинг гоат таъкирчан кучини кўрсатганидан бир қанча рақамларни келтирди. Тошкент меҳнат саноат корхоналарининг коллективлари шу йилнинг тўрт ойи ичида бир неча миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқардилар. Мусобақа давомидида техника тараққиёти учун кураш авж олиб кетди. Юзлаб ташкилий техника тадбирлари амалга оширилди.

— Социалистик мусобақада, — дейди ўртоқ Раҳматов, — коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари кўзга кўринади ўзинини ағалладилар. Ҳозир икки ярим миң бригада, смена, участка, цех шу юксак номга эга бўлиш учун курашмоқда. Саккиз миңга яқин илгор ишчи коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун мусобақада лашмоқда.

Бухоро пиллакашлик фабрикасининг коллективни етти йилликни яхши бошлади. Шу фабриканинг ишчиси А. Ф. Винокурова фабрика коллективни етти йиллик марраларини қандай қилиб ағаллаётганини айтиб, бунда социалистик мусобақа, айниқса унинг янги, юксак формаси катта роль ўйнаётганлиги ҳақида гапирди. Ҳозирги фабрикадаги олти бригадани коммунистик меҳнат коллективни номини берилади.

— Мен ҳам ана шундай бригадаларнинг бирига бошчилик қиламан, — дейди ўртоқ Винокурова, — Коллективимиз жуда аҳил. Ҳаммамиз меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришишни учун курашмоқдамиз. Ҳаммамиз ўзинининг умумий ва техника билимимизни оширмоқдамиз. Биринчи квартал планини 112 процент қилиб бажардик. Маҳсулотимиз сифати яхши, Шуниси муҳимки, шу вақт ичида олти ярим миңг сўмлик томошани теслаб қолдик.

Тошкент — Ашхобод ва Қозоқ темир йўл коллективлари ўртасидаги традицион мусобақада кўпинча Тошкент темир йўлчилари галиб чикмоқдалар. Улар СССР Министрлар Совети ва ВЦПС нинг кўчма Қизил байроғини ўз қўлларига маҳкам ушлаб турибдилар. Дорпрофсоюз раиси Д. И. Мангелдин шу ҳақда ва темир йўл транспорти корхоналари

ши бу масалада корхоналарга ёрдамлашмаптир.

Нотиқлар саноат корхоналарида техника хавфсизлигини таъкид қилишда жиддий камчиликлар юз берилганини ҳақида гапирдилар.

Тошкент Халқ хўжалиги кенга-

КИШИЛАР ҲАҚИДА КЎПРОК ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИНСИН

Касаба союз ташкилотларининг муҳим вазибаларидан бири — меҳнаткашлар турмушини яхшилаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилишди. Нотиқлар бу соҳадаги ижобий ишларни қайд қилиш билан бирга, камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар.

Ўзбекистон ССР қурилиш министри С. Иброҳимов эътироф қилдики, кўпгина қурилиш ташкилотлари қонқарсиз ишлаб, уй-жой, мактаб-интернат, маданий-маиший ва бошқалар муассасалари бинолари қурилишини қўшиб юбормоқдалар. Ҳозир қурилиш ишларини жадаллаштириш учун тегишли чоралар қўрилмоқда. Самарқанд ипакчилик фабрикаси касаба союз комитетининг раиси Б. Н. Анақулова корхоналарда медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш масалалари тўғрисида гапирди.

— Партия ва ҳукумат, — дейди ўртоқ Анақулова, — бу масалага ҳақимша аър эътибор бермоқдалар. Афсуски, касаба союз ташкилотлари ва соғлиқни сақлаш органлари бу соҳадаги мавжуд имкониятлардан етарли фойдаланишмаптир. Айниқса болалар муассасалари қурилиши кенгайтирилмаптир.

Фарғона тўқимачилик комбинатининг мастери О. Аҳмадшоева ўз нутқида меҳнаткашларга маданий-маиший шароит яратишни янада яхшилашга боғлиқ бўлган масалалар тўғрисида гапирди. У ўқитиб ўтдики, Фарғона шаҳар ижроия комитети болалар муассасалари ва мактаб қурилиш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатмаптир.

Денов машина экскаватор станциясининг бригада бошлиғи В. Е. Приходко умумий овқатланиш масалаларига жойларда етарли эътибор берилмаётганлигини таъкид қилди.

— Бизнинг экскаваторчиларимиз, дейди у, ҳозир Ангор районда ишламоқда. Бу ердаги, маҳаллий ташкилотлар бизнинг умумий ишлашимиз учун зарур шароит яратиб

СИЕСИЙ-ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ КЕРАК

Кўп нотиқлар ҳозирги шароитда оммани ғойий-сиесий жихатдан тарбиялаш, уларнинг маданий савиясини ошириш касаба союз ташкилотларининг диққат эътиборида турганлиги ҳақида гапирдилар.

Касаба союз ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг партия пропагандаласини кучайтириш ҳақидаги қароридан кейин тарбиявий ишларни ҳаёт билан мустаҳкам боғлаб олиб бориш, маданий уйлари ва саройлари, клублар ва кутубхоналар ишини намунали йўлга қўйиш масаласи билан жиддий шугуллана бошладилар. Шу билан бирга ҳали бу ишда бир қанча жойларда жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилмаптир.

Самарқанд областидаги «Алус» совхозининг чўбини, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. Расулов совхозда кино хизмати мутлақо қонқарсиз ташкил қилинганлиги кўрсатиб ўтди. Чорвалорлар нима учун аҳвол шундайлигини сўрасалар, маданий бўлим ходимлари бўлмағур нарсаларни баҳона қилдилар. Бу, меҳнаткашларнинг маданий эҳтиёжларига менимай қарашликдан бошқара эмас.

— Касаба союзларининг кино установалари шохобчаси кенг, — деди ўз нутқида Бухоро обсовпрофининг раиси Ф. Бурханов. — Бирок, жойларда, айниқса совхоз ва РТСларда улардан ёмон фойдаланишмоқда. Кинофильмлар кўрсатиш ҳам қўйилмайдик эмас. Чунки республика маданият министрлиги кўпинча касаба союз кино установа-ларининг ишини камситмоқда.

Нотиқлар ўз сўзларида оммани ғойий ва маданий тарбиялашнинг кучли воситаси бўлган кино, радио, телевидениедан тўғри фойдаланиш гоат аър аҳамиятга эга эканлигини ўқитиб ўтдилар. Шунингдек, бадий ҳаваскорлик тўғрисидаги ишларни ҳар томонлама яхшилаш, халқ театрлари, маданий университетлари ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиш тўғрисида амалий тақдирлар киритдилар.

Чирчиқ электромеханика комбинати касаба союз комитетининг раиси А. П. Проскуринов коллектив мактаб-интернат билан боғлиқлигини мустаҳкамлаш ҳақидаги Қонунни амалга оширишда, болалар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтиришда қандай иштирок этаяётганини ҳақида гапирди. Комбинат янги мактаб-интернат қуришга ёрдамлашми билан бирга, бу мактабларда яхши установадор барпо қилиш масаласида ҳам ғамхўрлик кўрсатмоқда. Ҳозир 150 ўқувчи комбинат цехларида иш-

лашнинг раиси Н. В. Мартинов иш-лаб чиқариш маданиятини тўхтов-сиз юксалтириш ҳақида гапирди. Тошкент иқтисодий районидида корхоналарда ҳозир техника хавфсизлиги масаласи бўйича кўрик ўтказилаётганлиги хабар қилди.

бермаптирлар. Бу ерда айниқса умумий овқатланиш ташкилотларининг иши бутунлай эътибордан четда қолган деса бўлади.

Съезд делегатлари врач А. И. Хўжаевнинг нутқини аър қизилди билан тингладилар. Бу аърийбат ватап-парвар аёл Валентина Гагановадан намуна олиб, ўтган йил тошкентлик бир қанча медицина ходимлари билан бирга Сурхондарё областига борган эди. У ҳозир ўша ердаги балнеология шифохонасида ишламоқда.

— Медицина ходимлари, — дейди ўртоқ Хўжаева, — ўз олдларига ҳозирги вақтда қандай масъулиятни вазибалар турганлигини чуқур ҳис этидилар. Бизнинг коллективимиз ҳали шу асосда ўз ишини тобора яхши йўлга қўймоқда. Аммо биз ҳали кўпгина ердаму муҳтож эканлигимизни айтмаслигимизнинг илоҳий йўли. Бизнинг шифохонамиз ва у ердаги минерал сув манбаи базасида яхшигина санаторий ташкил қилиш мумкин. Шунингдек бизга ҳозирнинг ўзинида тадбирлар учун ҳам анчагина маблаг керак бўлмоқда. Бу нарсада касаба союзлар ҳам, хўжалик органлари ҳам, республика соғлиқни сақлаш министрлиги ҳам бизга амалий ёрдам берадилар, деб ишона-миз.

Ўртоқ Хўжаева сўзининг охирида Тошкентдаги ва республиканинг бошқа шаҳарларидаги медицина ходим-ларига қарата:

—Бизнинг ўлкамизга, шунингдек бошқа узоқ районларга ишга келинган, ҳаммасаб! Бу ерда сизларнинг фаолиятларингиз учун кенг майдон ва зарур имконият мавжуд, деб му-рожаат қилди.

Аҳолида маданий-маиший хизмат кўрсатиш, савдо, умумий овқатла-ниш, соғлиқни сақлаш муассасалари ишини намунали йўлга қўйиш ҳақида ғамхўрлик қилиш — касаба союз ташкилотларининг муҳим бур-чидир. Кўпгина нотиқлар ўз нутқ-ларида мана шу масалаларга эъти-борни қаратдилар.

лаб чиқариш таърибасини ўтмоқда. Уй бошқармалари ҳузурида болалар учун узайтирилган кун гуруҳлари ташкил қилинган, турли ўйин ва спорт майдонлари жиҳозланган. Бу тадбирларнинг ҳаммасида касаба союз ташкилотчи актив иштирок эт-моқда.

Касаба союз органлари ишини янада яхшилаш кўйи ташкилотлар-нинг ишга раҳбарлик услуби ва методларини такомиллаштириш ва унинг савиясини кўтарашга боғ-лиқдир.

Нотиқлар қайд қилиб ўтдики, сўнгги вақтларда касаба союз апа-ратларининг иши бирмунча яхши-ланган бўлсада, лекин, ҳозир ҳам бир қанча жойда касаба союз бош-лангич ташкилотларига ёмон раҳ-барлик қилинмоқда, жонли ижодий иш қўпинча қорғобозликка айлан-тириб юборилмоқда.

Хоразм обсовпрофининг раиси А. Сатторов ва область касаба со-юз советига ҳозир ҳам уздуксиз турли кўргазмалар, қўлланмалар, қарорлар бориб турганлигини ўқ-тириб ўтди. Биз, дейди у, телефон орқали бўладиган гапларни ҳисобга олмганда, ҳар кун 50 га яқин ана шундай директивалар олиб ту-рибмиз, десам муболага қилмаган бўламан. Эътироф қилиш керакки, иш кунининг кўп вақти, жонли ижодий, ташкилотчилик ишидан кўра, кўпроқ ана шундай қорғолар-ни «ўрганишга» сарф бўлмоқда.

Модомики, Фарғона обсовпрофи ҳозир ҳам мажлибозлик билан, қорғобозлик билан шугулланишнинг аф-зал қўраётган экан, уларда жонли ташкилотчилик ишларини яхши йўлга қўйиш ҳақида гап бўлиши мумкинми? Бу ерда бир мажлисда 25 талаб масала муҳокама қилина-ди. Шу билан бир вақтда, бу об-совпроф бирон маҳаллий касаба со-юз ташкилотининг ҳисобини муҳо-кама қилиш, бошлангич ташкилот-ларга амалий ёрдам бериш маса-ласи билан мутлақо шугулланаётгани йўқ.

Нутқларда касаба союз раҳбар органлари жойларда инструктор ўтказишда жиддий камчиликларга йўл қўяётганликлари ҳақида гап бори. Ҳозир кўпчилик колхозда касаба союз гуруҳлари тузилган. Улар ҳар томонлама ёрдамга му-тож. Аммо, Янгйўл районидида Сталин номли колхозда комплекс механизацияланган бригада н и н г раҳбари Я. Приминов съездда ўқ-тириб ўтганидек, бу жиддий масала билан касаба союз органлари жи-ддий шугулланмашмаптир.

Шунингдек касаба союз комитет-

лари ва советларида меҳнаткашлар-нинг хатлари ва шикоятларини қар-аб чиқиш масаласига ҳали етарли эътибор берилмаётганлиги ҳаммага аён. Съездда Самарқанд обсовпро-фи Самарқанд шаҳридаги консерва-заводи ишчиларининг шикоятига ўтган йил 20 июндан буюн на жа-воб бермаганлиги ва на бирон чора кўрмаганлиги кўрсатиб ўтиди. Бундай фактлар ботқа область ка-саба союз органларининг фаолияти-да ҳам учраб туради.

Республика касаба союзи алоқа, автотранспорт ва тошйўллар ходим-лари комитетининг раиси ўртоқ Х. Обидов касаба союз ташкилотлари-нинг жангаворлик қобилиятини оши-риш, уларнинг ҳуқуқларини камси-тишга чек қўйиш зарурлиги ҳақида гапирди.

Съездда ВЦПС секретари М. М. Мусахонов сўзга чиқди ва съезд делегатларига ҳамда Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига Касаба со-юзлари Бутуниттifoф Марказий Со-вети номидан қизғин таъриқ тош-тирди. Ўртоқ Мусахонов ўз сўзида касаба союзларнинг ижодий актив-лиги ва ташаббускорлигини янада кучайтириш, хўжалик ва маданий қурилиш вазибаларини ҳал қилиш-да уларнинг ролини ошириш маса-лалари ҳақида гапирди.

Съездда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўз-ладди. Ўртоқ Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиу-ми ва Министрлар Совети номидан делегатларни ва улар орқали Ўз-бекистон касаба союзларининг барча аъзоларини таъриқлади.

Ўртоқ Рашидов совет халқининг, шу жумладан, Ўзбекистон меҳнат-кашларининг КПСС XXI съезди та-рихий қарорларини амалга ошириш соҳасида эришган муваффақиятлар-ни халқларга, Владимир Ильич Лениннинг образли таърифида, идо-ра қилиш мактаби, хўжаликни бошқа-риш мактаби, коммунизм мактаби бўлган касаба союзларининг роли ўсиб бораётганлигини кўрсатди.

Ўзбекистон касаба союзлари ке-йинги вақтларда ўз ишларини анча яхши йўлга қўйдилар. Шу билан бирга касаба союзларнинг ишини етти йиллик план вазибаларидан келиб чиқадиган янги талаблардан эътиборга олиб қўзлан кеиригани-мизда, баъзи касаба союз ташкилот-лари ва уларнинг раҳбар органлари ҳали ҳам ескича ишлаётганликлари-ни, ташаббус кўрсатмаётганликлари-ни ва белгиланган тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш учун кураш олиб бормаётганликлари-ни қайд қилиб бўлмайди.

Касаба союзларининг иши жонли, ижодий ишдир. Канцеляриячилик-бурократик иш методларига қатъий хотима бериш, раҳбарлик услубини яхшилаш, қарларнинг бутун эъти-борини ишлаб чиқариш соҳасидаги аър муҳим вазибаларни ҳал этишга қаратиш, ишчи ва хизматчиларнинг турмуши ва меҳнатини ҳар томон-лама ўрганиш лозим.

Сўнгра, ўртоқ Рашидов меҳнаткаш-ларни хўжаликни бошқаришга кенг жалб этиш, домий ишлаб чиқариш кенгашларининг ролини ошириш, социалистик мусобақага раҳбарлик-ни яхшилаш, коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари ном-ини олиш йўлидаги ҳаракатни бутун чоралар билан ривожлантириш маса-лаларига тўхталиб ўтди. Саноатда ва қишлоқ хўжалигида техникани жадал суръатлар билан тараққий эт-тириш йўлида умумхалқ ҳаракати

қизиб кетган бир пайтда, шу нарса-жуда муҳимки, Ўзбекистон касаба союзлари совети, область касаба со-юзлари советлари, фабрика-завод ко-митетлари янги техникани жорий қилишга, технологияни такомиллаш-тиришга эътиборни кучайтиришлар-ни, мавжуд машина-ускуналардан тўла фойдаланишга эришишлари, рационализаторлик ва иxtiroчилик-ни кенг миқёсда авж олдиришлари лозим. Республика касаба союзлари қишлоқ хўжалигини, хусусан пахта-чиликни комплекс механизациялаш учун янада аър сабот-матонат билан кураш олиб боришлари, илгор ме-ханизаторлар сафини кенгайтиришлар-и керак.

Ўртоқ Рашидов ўз нутқида меҳ-наткашларнинг модий фаровонли-гини тобора ошириш, СССР Олий Совети V сессиясининг қарорлари-ни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларга кўпроқ тўхта-либ ўтди. Кўпгина касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчи-ларнинг уй-жой, маданий ва маиш-сий шароитларини яхшилаш тўғри-сида ҳали жиддий ғамхўрлик қи-лашмаптирлар. Бу эса, жиддий нуқсон-дир. Меҳнаткашларнинг турмушини яхшилаш соҳасида аър ғайрат билан иш олиб бориш, савдо-сотиқ ва ум-умий овқатланиш ташкилотларининг ишини, болалар муассасалари ва да-волаш муассасалари, курорт ҳамда санаторийлар ишини кун сайин кон-троль қилиб туриш — касаба со-юзларининг бурчидир. Бизнинг ре-спубликамиз медицина муассасалари-даги ўринлар сонини кўпайтириш ет-ти йиллик планини муваффақиятли амалга ошириш билан боғлиқ бўлган меҳнаткашларнинг ҳаётини яхшилаш, ишлаб чиқаришда санитария мада-ниятини ошириш тўғрисида, меҳнат ҳақидаги қонуналарга қатъий риоя қилиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — касаба союз ташкилотларининг бевосита вазибасидир.

Бу йил барча ишчи ва хизмат-чилар қисқартирилган иш кунига ўтказилди. Бу эса, катта ва масъу-лиятли ишдир. Барча партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бу тадбирларнинг амалга оширилиши-ни қатъий контроль қилиб туриш-лари керак.

Меҳнаткашларнинг эҳтиёж ва та-лабларини доим-ошиб бормоқда. Улар-нинг маданий савиясини ошириш

қизиб кетган бир пайтда, шу нарса-жуда муҳимки, Ўзбекистон касаба союзлари совети, область касаба со-юзлари советлари, фабрика-завод ко-митетлари янги техникани жорий қилишга, технологияни такомиллаш-тиришга эътиборни кучайтиришлар-ни, мавжуд машина-ускуналардан тўла фойдаланишга эришишлари, рационализаторлик ва иxtiroчилик-ни кенг миқёсда авж олдиришлари лозим. Республика касаба союзлари қишлоқ хўжалигини, хусусан пахта-чиликни комплекс механизациялаш учун янада аър сабот-матонат билан кураш олиб боришлари, илгор ме-ханизаторлар сафини кенгайтиришлар-и керак.

Ўртоқ Рашидов ўз нутқида меҳ-наткашларнинг модий фаровонли-гини тобора ошириш, СССР Олий Совети V сессиясининг қарорлари-ни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларга кўпроқ тўхта-либ ўтди. Кўпгина касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчи-ларнинг уй-жой, маданий ва маиш-сий шароитларини яхшилаш тўғри-сида ҳали жиддий ғамхўрлик қи-лашмаптирлар. Бу эса, жиддий нуқсон-дир. Меҳнаткашларнинг турмушини яхшилаш соҳасида аър ғайрат билан иш олиб бориш, савдо-сотиқ ва ум-умий овқатланиш ташкилотларининг ишини, болалар муассасалари ва да-волаш муассасалари, курорт ҳамда санаторийлар ишини кун сайин кон-троль қилиб туриш — касаба со-юзларининг бурчидир. Бизнинг ре-спубликамиз медицина муассасалари-даги ўринлар сонини кўпайтириш ет-ти йиллик планини муваффақиятли амалга ошириш билан боғлиқ бўлган меҳнаткашларнинг ҳаётини яхшилаш, ишлаб чиқаришда санитария мада-ниятини ошириш тўғрисида, меҳнат ҳақидаги қонуналарга қатъий риоя қилиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — касаба союз ташкилотларининг бевосита вазибасидир.

Бу йил барча ишчи ва хизмат-чилар қисқартирилган иш кунига ўтказилди. Бу эса, катта ва масъу-лиятли ишдир. Барча партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бу тадбирларнинг амалга оширилиши-ни қатъий контроль қилиб туриш-лари керак.

Меҳнаткашларнинг эҳтиёж ва та-лабларини доим-ошиб бормоқда. Улар-нинг маданий савиясини ошириш

қизиб кетган бир пайтда, шу нарса-жуда муҳимки, Ўзбекистон касаба союзлари совети, область касаба со-юзлари советлари, фабрика-завод ко-митетлари янги техникани жорий қилишга, технологияни такомиллаш-тиришга эътиборни кучайтиришлар-ни, мавжуд машина-ускуналардан тўла фойдаланишга эришишлари, рационализаторлик ва иxtiroчилик-ни кенг миқёсда авж олдиришлари лозим. Республика касаба союзлари қишлоқ хўжалигини, хусусан пахта-чиликни комплекс механизациялаш учун янада аър сабот-матонат билан кураш олиб боришлари, илгор ме-ханизаторлар сафини кенгайтиришлар-и керак.

Ўртоқ Рашидов ўз нутқида меҳ-наткашларнинг модий фаровонли-гини тобора ошириш, СССР Олий Совети V сессиясининг қарорлари-ни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларга кўпроқ тўхта-либ ўтди. Кўпгина касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчи-ларнинг уй-жой, маданий ва маиш-сий шароитларини яхшилаш тўғри-сида ҳали жиддий ғамхўрлик қи-лашмаптирлар. Бу эса, жиддий нуқсон-дир. Меҳнаткашларнинг турмушини яхшилаш соҳасида аър ғайрат билан иш олиб бориш, савдо-сотиқ ва ум-умий овқатланиш ташкилотларининг ишини, болалар муассасалари ва да-волаш муассасалари, курорт ҳамда санаторийлар ишини кун сайин кон-троль қилиб туриш — касаба со-юзларининг бурчидир. Бизнинг ре-спубликамиз медицина муассасалари-даги ўринлар сонини кўпайтириш ет-ти йиллик планини муваффақиятли амалга ошириш билан боғлиқ бўлган меҳнаткашларнинг ҳаётини яхшилаш, ишлаб чиқаришда санитария мада-ниятини ошириш тўғрисида, меҳнат ҳақидаги қонуналарга қатъий риоя қилиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — касаба союз ташкилотларининг бевосита вазибасидир.

Бу йил барча ишчи ва хизмат-чилар қисқартирилган иш кунига ўтказилди. Бу эса, катта ва масъу-лиятли ишдир. Барча партия, совет ва касаба союз ташкилотлари бу тадбирларнинг амалга оширилиши-ни қатъий контроль қилиб туриш-лари керак.

Меҳнаткашларнинг эҳтиёж ва та-лабларини доим-ошиб бормоқда. Улар-нинг маданий савиясини ошириш

қизиб кетган бир пайтда, шу нарса-жуда муҳимки, Ўзбекистон касаба союзлари совети, область касаба со-юзлари советлари, фабрика-завод ко-митетлари янги техникани жорий қилиш

Тошкентдаги Давлат университетининг биология факультетининг лабораториясида. 1. Маданият уйидаги кўрсаткич. 2. Маданият уйидаги кўрсаткич. М. КОМЛЕВ фотоси.

И К К И Н У С Х А

ПАМФЛЕТ

Корхонамизда инжита галати сиймо бор. Ҳазиллашми, захар-ханда қилибми, баъзилар уларни «инки нусха» деб аташади. Биринчи исми Алихўжа, иккинчиси, ки Хўжаали. Бир қориндан талаш ҳам хулқ-атвор, афту баъзилари шуқадар ўқушани, бир-бирдан ажратиб қўйиб.

Николас Вассилевич Гоголнинг таъбирича: антиқа, гаройиб кишилар бор. Қиплоқликка ҳам ўхшамайди, шаҳарликка ҳам. Қанақалигига тушуниб бўлмайди. «Надон, на сомон, на ҳулоға чирог-у на шайтонга қосов». Алихўжа-Хўжаали ана шундай эътиборлар.

Алихўжага тушқур ўта нотик. Қандай маънис бўлмасин, дастлаб шу сўзлариди. Сўзлаганида ҳам қандай! Миния қотиб, кўла беода. Хўжаали унча нотик эмас. Лекин ҳеч қим «ўтин» демаса ҳам, маънис ҳайратининг қаторига бориб қўйилади.

Хўжаали жуда қизиқ. Директор ён унинг ўринбосари доклади қилса чўққайди, уларнинг оғизига термулиб ўтиради. Юзидан таъассум ўзлмайди. Докладчи минбарга ёниб қўйган тезисининг бир жумласини ўқиб, иккинчи жумласига қўчқар-қўчмас. Хўжаали Алихўжага қўчқар-қўчмас, қарас қалади. Ўзига эргашмаганларга еб юборгудек хўжариб, лабини буриб, бурнини жийради. Бошқа биров доклади қилса, лекция ўқиса, музокарага чиқса улар жўмлапарон қилади.

Тўғри! Саволлар бор: яъни, масалал қилинган. Алихўжа кўн бетакаллф одам. Доклад тутгани ҳамон, ўзи лип этиб минбарга чиқади.

Қалдирон, жонон директоримиз Жавлон Жавлонович гоят сермазмон, ақойиб доклади қилди. Ҳар бир сўзлариди олам олам маъно яшириниб ётибди... Алаҳқус, мен сизга айтсам, қалажанишимизга жанговар программа белгила берилди...

Копки ўн-ўн беш минутда туга-тақалла! «Ўттиз» қўруғининг про-логи (муқаддаси) ва эпизоди (хотимаси) бўлади. Прологга дирек-тор Жавлон Жавлонович билан, директор ўринбосари Қўзи Қўзи-евич «юракча бориб тегалдиган» жижимдор алфозлар билан таъриф-лайди. Докладчилар қолган-тақалла бериб қўйибди.

«Қўзи Қўзи-евич кўн кўтарар», «доимсининг ҳадиги қўнда» деб беиз айтилганда, Сирдарини қилиб қўйишмасин учун пешгирлик қилинган. Ҳар қилгани сир ас-роғи ўзига аён. Алихўжа билан Хўжаалининг ҳам ўзларига хос сирлари бор. Уларнинг ички сир-лари маълум эмас, аммо таъкир-лари қолганда равшан. Директор ҳам, директор ўринбосари ҳам билишади. «Хўшмад ҳулоға ёқибди» деганларидек. Жавлон Жавлонович ва Қўзи Қўзи-евич «инки нусха»дан кўн қўйиб, садо-қатли киши йўқ, (ха-да).

«Инки нусха» ишлайдиган ҳе-сини смена мастери Тўлаған ака Алихўжа билан Хўжаали ҳақида директор номига рапорт ёзиб кир-ди.

«Ишлайми тиллашлар... Пролу қилмасдан бўпти-ди», деди директор қолгани ч-мири.

Бирор қўн нормани бажар-ишмайди, қачонга-да уларнинг қў-лиги ҳисобига янайиришайди, ахир! Қўлинига эллиниш рапорт.

Рапортбоилини ташла! — деди директор қовоғини солиб, — Улар билан ўзим ташламан. Бо-ринг, ўз ишингизда қолман!

Тўлаған ака индамай чиқиб кетди. Директор рапортга кўз югуртирди. Бу галги рапорт у-ч-а-р-га эътибор эди: райкомга, об-комга союлга, сўғити нусхага ди-лабиди. «Партиком, завоком шунча вақт қўйибди келди, ме-нинг юзу хотирим учун жим к-ли-ши... Энди иш бориб райкомга, обкомга союлга тақабиди... Улар амал-тақалга ишонайди, албат-та. Ҳа, Алихўжа, Хўжаали!.

Хар нарсалини чегараси бор. Чегарага етганда кейин уёғига ўтти кишин. Ноини «ҳала туя» қилдираваридан ишматлар эғи йўқ. Нонга шерикмасин, баб-ара-вар ишла! Қўнимизнинг ширин ана шундай.

Эътибор эди билан, — деди директор Алихўжа-Хўжаалини ка-бинетига чақириб. — Уста Тўла-ған қўри таъкилотларга ёзибди. Яна комиссия келса нима дейи-лар?

Хотирингиз жам бўлсин хў-жайин, деди Алихўжа. — Сизга сира-сир гап тегизайми. Кела-диган комиссия аввал Тўлағанни текширади.

Нечук? — «Хўжайин»нинг «нечук»идан руҳланган Алихўжа қаттиқ сул-дан оқ гилофди юмшоқ креслога

қилиб ўтирди. Оғзини қаррақдек очиб қўлди.

Нечук, дедигизми? Иложини топдими-да, хўжайин. Яъни, масалан, Тўлаған ўғли Сатторни саккизинчи синфдан, қиз Лолани ўнтинчи синфдан чиқариб олиб, а-ти-ти заводга бирини токарликка, иккинчисини слесарликка қўйиб-ди. Бу жижим ҳаракати билан қўқиматининг қонунига хилоф қилганини саккиз нусха ёзиб, алоқадор идораларга йўлладим. Ўзи ҳам биздан кетмоқчимис. Сизни ёмонлаган ёмонлаган...

Директор заҳарханда қулди-ла, папиросини янгилади.

Ўзининг ўзини шарманда қил-масин, — деди Жавлон Жавло-нович — Бу айтганини жиноят эмас.

Жиноят, жиноят! Ёшларни ўқидан қолдириш жиноят бўл-мас, сизни ёмонлаш жиноят эмасми, хўжайин?

Директор тортиқини очиб, смена мастери ёган рапортлар, иш-лардан тушган шикоятларни олиб ўқиб берди: «Алихўжа учинчи чи-қ-қан лаганбардор, ивгогар. Хўжа-алининг турган-битгани тўхматчи... Ойда ўн беш кун ишласа, ўн беш кун ёлгон касал, бошқарма-бош-қарма чўққайди» қилишади.

Гирт бўтқон! — деди чий-лаб Хўжаали. — Биз номинизни ҳалол қилиб ёйми, Жавлон Жа-влонович! Яъни, масалан, қайси-ким, сиз бўлмасангиз бу ерда бо-лаб қўйса ҳам турмаймиз. Сиз бор-у, биз бор-у...

Икков ҳам қўзини артиб, сув ичишди.

Боринлар, тузукроқ ишлаш керак. Учегини буюққа айтивор... Қўллари кўксига, орқа юриш қилиб чиқиб кетишди.

Қўллаган комиссия ҳадеганда келавармади. Тўлаған ака, ҳеч ўчмасин, Алихўжа-Хўжаалининг «тўхматлари»дан икки киши «ўз-аризаларига мувофиқ» бўлаб кет-ди. Шунда, «Тўхматдан» комиссия йўлга чиқибди. Министрликдан ре-визор келтирилди. Жавлон Жавлоновичнинг ўғлига Тўлаған а-канинг катта ўғли пичкене А-баров директор бўлармиш...

«Инки нусха» ҳам ўзаро ҳу-лоса чиқаришди.

Этиб қолгунча отиб қол, — деди Хўжаали шеригига. — Жа-влон Жавлоновични қоралайдиган да-лилли муқассас топиб, ююрга ма-ълум қилишимиз керак. Шунга нима дейсан, жура?

Ақдиганга тасанно! — деди Алихўжа дўстининг пешонасидан ў-қиб, — Тегирмонга тушсанг бу-хун чиқасан, хувар, Хўш, чунон-чи, нима деб тўқисан бўлади?

Хотинини қўйибди, ёш киз-га уйланиш билансан-ку. Ни-коҳ кечаси озмунча иччилди! Ўзимиз элтанг совгалар пора эмасми?

Алихўжа ҳаёлга чўмди. Бир оз сукутдан кейин:

Ахир, хотини тўғмас эди-да. Аввалдан бор, хотини ўз розили-гидан ажратилган. Қолареса, я-н-га хотини йитирма беш йил... Хўжаали уни жерикиб солиди:

Уёғи билан нима ишинг бор, қомалла! Иш қилиб қораласан бўли-да, Яъни, масалан, қайси-ким, «маншй жижатдан айниб, порайишликка берилди...» ва ҳо-ка-со.

Майли, деди Алихўжа. — Доли-гулини келтириб ёзишга ус-тасан. Аммо лекин, Қўзи Қўзи-евичнинг ҳам қўруқ қолдири. «Ди-ректорнинг хўшмадугўйи, фар-монбардори эди» деб ёз.

Хўжаали уксикомон «ку-ку»лаб шеригини мазоқ қилди.

Қўлоқсан, қўлоқ! Қўзи Қўзи-евичнинг янги тушган заводга ди-ректор бўлишдан хабаринг йў-қим?

— Э, қўй, унақа бўлса, ёзма. Бир кунимизга ярайди... Ҳа, айт-ганча, миямга битта ақойиб фир-кели: «Гастроном» дан у-бу олиб, Тўлаған ақанинг бориб келса-ки... Ўғли директор бўлармиш дединг-ку.

Бу сафар Алихўжа Хўжаали-ни қўқолаб ўлди.

Донлигинга қойил! Бу оқи-лоқа фикрини қандай топдиган-ча, валад? — Сих ҳам қўймайди, ка-боб ҳам.

Жавлон Жавлонович хусусида тўқилган «маълумот»ни беш а-дресга йўллагач, «Гастроном»га кетишди.

Министрликдан келган ре-визор заводнинг молия-хўжалик иш-ларидан ҳисобот берди. Қасаба со-юз-лаш қўмитаси ва райком ва-киллари дирекция ҳақида партия таъкилотининг кадр ташлаш, тар-биялашда жиддий хатога йўл қўй-ганлигини, партокм секретари директорининг ўзбошимчилигига нисбатан принципсизлик билан қарангиллиги аниқлашди. Тек-шириш якуни умумавод йилги-лиш муқоамасига қўйилди. Бу ҳа-қида райком вакили доклади қил-ди. Шу заҳоти Хўжаали «ини» бошлади:

— Ўртоқ вакил, саволим бор: яъни, масалан, қайсини, комму-низм қўриш учун баъра баравар ишласин, дедингиз. Бу — сениб-хайовилиш қилишади.

Гирт бўтқон! — деди чий-лаб Хўжаали. — Биз номинизни ҳалол қилиб ёйми, Жавлон Жа-влонович! Яъни, масалан, қайси-ким, сиз бўлмасангиз бу ерда бо-лаб қўйса ҳам турмаймиз. Сиз бор-у, биз бор-у...

Икков ҳам қўзини артиб, сув ичишди.

Боринлар, тузукроқ ишлаш керак. Учегини буюққа айтивор... Қўллари кўксига, орқа юриш қилиб чиқиб кетишди.

Қўллаган комиссия ҳадеганда келавармади. Тўлаған ака, ҳеч ўчмасин, Алихўжа-Хўжаалининг «тўхматлари»дан икки киши «ўз-аризаларига мувофиқ» бўлаб кет-ди. Шунда, «Тўхматдан» комиссия йўлга чиқибди. Министрликдан ре-визор келтирилди. Жавлон Жавлоновичнинг ўғлига Тўлаған а-канинг катта ўғли пичкене А-баров директор бўлармиш...

«Инки нусха» ҳам ўзаро ҳу-лоса чиқаришди.

Этиб қолгунча отиб қол, — деди Хўжаали шеригига. — Жа-влон Жавлоновични қоралайдиган да-лилли муқассас топиб, ююрга ма-ълум қилишимиз керак. Шунга нима дейсан, жура?

Ақдиганга тасанно! — деди Алихўжа дўстининг пешонасидан ў-қиб, — Тегирмонга тушсанг бу-хун чиқасан, хувар, Хўш, чунон-чи, нима деб тўқисан бўлади?

Хотинини қўйибди, ёш киз-га уйланиш билансан-ку. Ни-коҳ кечаси озмунча иччилди! Ўзимиз элтанг совгалар пора эмасми?

Алихўжа ҳаёлга чўмди. Бир оз сукутдан кейин:

Ахир, хотини тўғмас эди-да. Аввалдан бор, хотини ўз розили-гидан ажратилган. Қолареса, я-н-га хотини йитирма беш йил... Хўжаали уни жерикиб солиди:

Уёғи билан нима ишинг бор, қомалла! Иш қилиб қораласан бўли-да, Яъни, масалан, қайси-ким, «маншй жижатдан айниб, порайишликка берилди...» ва ҳо-ка-со.

Майли, деди Алихўжа. — Доли-гулини келтириб ёзишга ус-тасан. Аммо лекин, Қўзи Қўзи-евичнинг ҳам қўруқ қолдири. «Ди-ректорнинг хўшмадугўйи, фар-монбардори эди» деб ёз.

Хўжаали уксикомон «ку-ку»лаб шеригини мазоқ қилди.

Қўлоқсан, қўлоқ! Қўзи Қўзи-евичнинг янги тушган заводга ди-ректор бўлишдан хабаринг йў-қим?

АГРЕССОРЛАР ЖИЛОВАНСИН!

НЬЮ-ЙОРК. 23 май. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгаши бу-гун ўзининг махсус сессиясида «АҚШ ҳарбий авиациясининг Совет Иттифоқига қарши қаратил-ган ва умумий тинчликка хавф тудирадиган агрессив ҳаракатла-ри» тўғрисидаги масалани қараб чиқишга киришди.

АҚШ вакили Лодж Совет ҳуку-мати томонидан қиртилган маса-ланинг аҳамиятини қамситганига уриниб қўрган бўлса ҳам, Хавф-сизлик Кенгаши сессиянинг кун тартибининг бир овоздан қабул қил-ди. Хавфсизлик Кенгашининг ра-ис Цейлон вакили Клод Корея ўзининг қисқача баёнотида, жа-м-ладан, муқоама қилинмаган ма-саланинг муҳим эканлигини таъ-кидлади.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико сўз олиб, бу маса-лар дарҳол муқоама қилиш за-рури эканлигини таъкидлади. Чу-қил, деди А. А. Громико, Америка ҳарбий авиациясининг ивгогарлик мақсадига Совет Иттифоқига қар-ши қилган ҳаракатлари, агар ҳо-зиригун ўзидаёқ бундай ҳаракат-ларга хотима бериш учун зарур чоралар қўрилмаган тақдирда, оғир оқибатларга сабаб бўлиши мумкин.

СССР ташқи ишлар министри уқтириб ўтдики, Совет ҳукумати Америка авиациясининг совет че-гараларини қасддан бузиб ўтган-лигига қарши кўп марта пороси-лиш билан қўриб келди. Бу Америка ҳарбий авиациясининг ана шу аг-рессив ҳаракатларига Хавфсизлик Кенгашининг ҳам эътиборини жалб этган эди.

АҚШ давлат секретари н и н берган изохларидан шу нарсга аён бўлиб қолдики, президент Эйзен-хауэр ҳукумати ҳокимият теласи-га келган қўнундан бошлаб бундай сисбатини ўтказиб келмоқда.

А. А. Громико «У-2» самолёти 1 майда, яъни тўрт давлат раҳ-барлигининг кенгаши Парижда очилишдан бир неча кун аввал жоусулин мақсадига учанганини таъкидлади.

А. А. Громико сўзини давом эт-тириб, бундай деди: Бундай ва-зирда Париж кенгаши қатнаш-чилардан бири мамлакатимизга нисбатан душманлик ва ивгогар-лик сисбатини оқиқ намоиш қил-ганлигини эътиборга олиб, СССР ҳукумати Париж кенгашига бор-маслик учун керагидан кўпроқ асосларга эга эди. Лекин шунга қарамай, ўзининг тинчликсевар-лик сисбатига солиқ бўлган Совет ҳукумати халқлар катта умид бо-лаган кенгашда қатнашганга қар-рор берди ва натижада Совет ҳу-кумати бошчилигида Н. С. Хруш-чов Парижда жўнаб кетди. Шу билан бирга, Совет ҳукумати Ва-шингтонда соғлом фикр қалаб-қилди. АҚШ ҳукумати ҳукума-лар бошчилигининг шахсий уч-рашув вақтида ўз авиациясининг агрессив ҳаракатларини ошқо-ра қарши қўриш ўзида куч топади, деб умид қилган эди.

А. А. Громико айтдики, Совет ҳукумати бошчилигининг ана шу даъватига жавобан АҚШ прези-денти Эйзенхауэр жоусулини ва диверсиячи ишларини яна йқ-даб таъкидлашда бошқа тузукроқ ҳеч нарсга тополмади.

Текширишда бирориси та-сдиқланмади. «Маълумот» аз-торларига йилгили бир нарсга дер, — деди доклади.

Залдаги бир-бирларига қараб олдишди.

Бундан илгари ҳам ўнлаб комиссия келиб-кетди, — деди бир ишчи. Ана у «инки нусха»-нинг иши. Бирин илон, бирин чаён, чакмаган кишии йўқ. Шунча қи-ямийлик қилганлигига қарамай, ди-ректорни ҳам қачибди, ахир.

«Заҳар соломқоқ эмиш қасби-лонинг», — деди бригадир Ақ-медов.

Музокара қизитандан қизиди. Ноттиқлар «инки нусха» нинг ў-с-татини роса қондилар. Комиссия келиши билан ўз ишига қай-тирилган Тўлаған ака, ҳеч ўч-масин, Алихўжа-Хўжаалининг «тў-хматлари»дан икки киши «ўз-ари-заларига мувофиқ» бўлаб кет-ди. Шунда, «Тўхматдан» комиссия йўлга чиқибди. Министрликдан ре-визор келтирилди. Жавлон Жавлоновичнинг ўғлига Тўлаған а-канинг катта ўғли пичкене А-баров директор бўлармиш...

«Инки нусха» ҳам ўзаро ҳу-лоса чиқаришди.

Этиб қолгунча отиб қол, — деди Хўжаали шеригига. — Жа-влон Жавлоновични қоралайдиган да-лилли муқассас топиб, ююрга ма-ълум қилишимиз керак. Шунга нима дейсан, жура?

Ақдиганга тасанно! — деди Алихўжа дўстининг пешонасидан ў-қиб, — Тегирмонга тушсанг бу-хун чиқасан, хувар, Хўш, чунон-чи, нима деб тўқисан бўлади?

Хотинини қўйибди, ёш киз-га уйланиш билансан-ку. Ни-коҳ кечаси озмунча иччилди! Ўзимиз элтанг совгалар пора эмасми?

Алихўжа ҳаёлга чўмди. Бир оз сукутдан кейин:

Ахир, хотини тўғмас эди-да. Аввалдан бор, хотини ўз розили-гидан ажратилган. Қолареса, я-н-га хотини йитирма беш йил... Хўжаали уни жерикиб солиди:

Уёғи билан нима ишинг бор, қомалла! Иш қилиб қораласан бўли-да, Яъни, масалан, қайси-ким, «маншй жижатдан айниб, порайишликка берилди...» ва ҳо-ка-со.

Майли, деди Алихўжа. — Доли-гулини келтириб ёзишга ус-тасан. Аммо лекин, Қўзи Қўзи-евичнинг ҳам қўруқ қолдири. «Ди-ректорнинг хўшмадугўйи, фар-монбардори эди» деб ёз.

Хўжаали уксикомон «ку-ку»лаб шеригини мазоқ қилди.

Қўлоқсан, қўлоқ! Қўзи Қўзи-евичнинг янги тушган заводга ди-ректор бўлишдан хабаринг йў-қим?

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАХСУС СЕССИЯСИ

АҚШ ҳукумати ивгогарлигини қоралаш ва тўхтатиш ўрнига, ас-дида бу ишларни кенгрок асосда, Пентагон учун разведка ахборот-лари тўплашдан иборат разил-ролни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти зиммасига юклаб, да-вом эттиришни ёқлаб чиқди.

«Оқиқ осмон» деб аталган ва бир-мунча ўзгаришларни планнинг му-қимати ҳам шундан иборат. Давлатлар орасида доирадаги кенгаши таъйиридан қўриб бир-пайта, Америка самолётлари АҚШ ҳукумати томонидан маъ-қулланган программага мувофиқ, Совет Иттифоқи доирасига бости-риб кириб, ер устидан неча ўн-километр баландликда учиб, ҳар-бий разведка билан шўғуллани-лар. Ахир, бу ҳам ҳиёнат қилиш-нинг ўзгача асоси! Модомки шундай экан, ана шу сисбатга қандай қилиб ишонини мумкин?

Совет ҳукумати кўп марта айт-иб келдики, Совет давлатининг ва унинг қўроқли қўдратининг бу-хун куч-қудрати, башарти талаб-етилган чоқда, совет чегаралари-нинг дахлсизлигини ва Ватани-мизнинг суверен ҳуқуқларини қў-риқлашга сафарбар қилинади. Со-вет Иттифоқи бировларин ўз ҳу-қуқларини ҳурмат қилишга маж-бур этмоқ учун етарли имконият-ларга эга эканлигига ҳеч қимда-л-дубоа йўқ, деб ўйлаш керак.

Аммо, АҚШ нинг бошқа дав-латлар, суверенитетини бузишни қўзда тутиб эълон қилган «сис-батини муқоама қилиш» тўғрисида-ги масаланинг Совет Иттифоқи-га нисбатан, балки бошқа мамлакат-ларга ҳам дахли бор. Бу масала-ларга ҳам миқёсда неча аҳмиятга эга бўлиб, бутун дунёда тинчлик тақдирига бевосита таъаллуқлид-ир. Бундай сисбатга нисбатан рағбат-лантириш, йўл қўйиб бериш ёки лоқаб пасив муносабатда бўлиш йўлига ўтилар экан, бу нарсга я-ғи уруш ҳавфининг юз баравар қучайиб кетишдан далолат бе-ради.

СССР ташқи ишлар министри айтдики, агрессорга қарба бериш таъки сисбат масаласида бетар-филикка хилоф бир нарсга эмас. Бундай позиция ўзини тамомила оқ-ида ва у, бетарафлик йўлини ташлаб олган мамлакатларнинг миллий манфаатларига ҳам, умум-ан тинчлик манфаатларига ҳам муносивдир. Агрессия олдида сустхаллик қўрсатиш эса, тамо-мила бошқа бир нарсасидир. Бундай позициянинг бетарафлик билан ҳеч қандай алоқаси йўқ ва у, аг-рессорларга нисбатан қўл келад.

А. А. Громико сўзини давом эттириб бундай деди: АҚШ ўз со-молётларини Совет Иттифоқи до-ирасига учиринг учун бошқа дав-

латларни, суверенитетини бузиш-тириш билан Пентагоннинг прин-циплари ва мақсадларига хилоф эканлигини қайд қилиб.

Бундай ҳаракатлар умумий тинчликка хавф тудиради, деб ҳисобла.

Америка самолётларининг бош-қа давлатлар доирасига бостириб киришини қоралайдиган ва бундай ҳа-ракатларни агрессив акт деб қа-райди.

Америка Қўшма Штатлари ҳу-куматида бундай ҳаракатларни тўхтатиш ва бундан беш бундай ҳаракатларга йўл қўймаслик учун дарҳол чоралар қўришни тақлиф-этилди.

А. А. Громико сўзини давом эттириб бундай деди: АҚШ ўз со-молётларини Совет Иттифоқи до-ирасига учиринг учун бошқа дав-

латларни, суверенитетини бузиш-тириш билан Пентагоннинг прин-циплари ва мақсадларига хилоф эканлигини қайд қилиб.

Бундай ҳаракатлар умумий тинчликка хавф тудиради, деб ҳисобла.

Америка Қўшма Штатлари ҳу-куматида бундай ҳаракатларни тўхтатиш ва бундан беш бундай ҳаракатларга йўл қўймаслик учун дарҳол чоралар қўришни тақлиф-этилди.

А. А. Громико сўзини давом эттириб бундай деди: АҚШ ўз со-молётларини Совет Иттифоқи до-ирасига учиринг учун бошқа дав-

латларни, суверенитетини бузиш-тириш билан Пентагоннинг прин-циплари ва мақсадларига хилоф эканлигини қайд қилиб.

Бундай ҳаракатлар умумий тинчликка хавф тудиради, деб ҳисобла.

Америка Қўшма Штатлари ҳу-куматида бундай ҳаракатларни т